

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ»

Лектор курсу			Мартиненко Марина Олександрівна, старший викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: ptbd_dut@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/category.php?id=231	
Галузь знань			07 «Управління та адміністрування»		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Семестр		3	
Освітня програма			«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	6	180	36	-	36	-	108	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Економічна теорія, групова динаміка та комунікації, маркетинг, економіка підприємства, правові основи бізнесу, товаровознавство на ринку товарів та послуг
Освітні компоненти для яких є базовою	Інтернет-торгівля, інформаційні системи і технології в підприємстві та торгівлі, державне та технічне регулювання торгівлі, зовнішньоекономічна діяльність, логістика, виробнича практика, переддипломна практика
Мета курсу:	формування у здобувачів освіти спеціальних теоретичних знань з питань організації і технології торгівлі та набуття навичок їх практичного вирішення на торговельних підприємствах у сучасних умовах господарювання, забезпечувати дотримання правил торговельного обслуговування населення, правил продажу товарів та високого рівня культури торгівлі.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність працювати в команді. ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1 Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
 ПРН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
 ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
 ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
 ПРН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
 ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення і функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.
 ПРН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «Організація і технологія торговельних процесів у роздрібній торгівлі»			
Тема 1. Поняття торгівлі, її види та функції <u>Знати:</u> історію виникнення торгівлі як галузі, функції та види сучасної торгівлі <u>Вміти:</u> охарактеризувати організаційні форми торгівлі та класифікувати види торгівлі залежно від форм ведення торговельних операцій. <u>Формування компетенцій:</u> ЗК1, ЗК2, ЗК7, СК1, СК2, СК3. <u>Результати навчання:</u> ПРН1, ПРН2, ПРН13. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,2,4,6,7.	Лекція 1	5,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Лекція 2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
Тема 2. Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі <u>Знати:</u> сутність і зміст поняття роздрібно торгівлі. Сутність спеціалізації, типізації, планування та розміщення роздрібно торговельної мережі <u>Вміти:</u> аналізувати стан розвитку роздрібно торговельної мережі і визначати ефективність її використання <u>Формування компетенцій:</u> ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК2, СК9. <u>Результати навчання:</u> ПРН1, ПРН2, ПРН11. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,4,6,7.	Лекція 3	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Лекція 4		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 4		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Тема 3. Будова, улаштування і проектування роздрібних торговельних об'єктів <u>Знати:</u> Класифікацію будівель, типи і види споруд; конструктивні елементи торгових будівель і технологічні вимоги щодо них; основні види торгово-технологічного обладнання	Лекція 5	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач

<p>Вміти: здійснювати розподіл торговельних площ за групами товарів і послуг; здійснювати розрахунок коефіцієнтів ефективності використання торговельної площі.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК7, ЗК8, ЗК10, СК1,СК2,СК3,СК9.</p> <p>Результати навчання: ПРН11,ПРН12, ПРН13</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,5,6,7.</p>	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань
<p>Тема 4. Організація торговельно-технологічних процесів</p> <p>Знати: зміст торгово-технологічного процесу, торгівлі (комерційні; та технологічні операції; особливості підготовки до продажу товарів різних груп</p> <p>Вміти: складати акти приймання товарів за кількістю та якістю; застосовувати загальні і спеціальні операції підготовки товарів до продажу</p> <p>Формування компетенцій: ЗК7, ЗК8, ЗК10, СК7,СК3.</p> <p>Результати навчання: ПРН6, ПРН7.</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,5,6,7.</p>	Лекція 7	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7		Ділова гра «Проектування торговельних об'єктів»
	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8		Проведення модульного контролю № 1 «Організація і технологія торговельних процесів у роздрібній торгівлі»
<p>Тема 1. Поняття торгівлі, її види та функції</p> <p>Тема 2 Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі</p> <p>Тема 3. Будова, улаштування і проектування роздрібних торговельних об'єктів</p> <p>Тема 4. Організація торговельно-технологічних процесів</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційні моделі у сфері торгівлі 2. Організаційні моделі в роздрібній торгівлі 3. Порядок створення торговельного підприємства 4. Реєстрація суб'єктів роздрібно торгівлі 5. Чинники,що впливають на склад і розміри приміщень магазину 6. Залежність економічних показників підприємства від його технологічних рішень 7. Особливості зберігання окремих товарів 8. Принципи організації мерчандайзингу 9. Правила роздрібно торгівлі ювелірними виробами 10. Мерчандайзинг як ефективний спосіб стимулювання імпульсного збуту 11. Класифікація торговельних послуг та їх характеристика
Розділ 2 «Організація і технологія торговельних процесів на підприємствах оптової торгівлі»			
<p>Тема 5. Організація продажу товарів у магазинах та позамагазинні форми торговельного обслуговування</p> <p>Знати: типові елементи процесу роздрібно продаж товарів; форми, методи роздрібно продаж товарів; особливості формування</p>	Лекція 9	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9		Мозковий шторм, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання

асортименту товарів у системах електронної торгівлі. Вміти: проводити аналіз роздрібного товарообігу торговельного підприємства; визначати раціональні форми і методів продажу товарів Формування компетенцій: ЗК7, СК2. Результати навчання: ПРН6, ПРН12. Рекомендовані джерела: 1–7	Лекція 10		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 10		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 6. Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі Знати: торгові та технологічні функції оптових підприємств; особливості оптових торгових посередників; основні напрями реформування оптової ланки в Україні Вміти: проводити аналіз динаміки основних показників розвитку оптової торгівлі в Україні Формування компетенцій: ЗК7,ЗК8, ЗК10, СК1,СК3,СК7, СК9. Результати навчання: ПРН7,ПРН11,ПРН13. Рекомендовані джерела: 1,4,6,7.	Лекція 11	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 11		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 12		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 12		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 7. Основи функціонування складської мережі Знати: поняття складу; елементи складського господарства; номенклатуру типів складів; методики розрахунку потреби в складській площі і місткості складів; методика розрахунку площі приміщень загальнотоварного складу; основні положення проектування генерального плану розвитку складського комплексу оптового торговельного підприємства. Вміти: здійснювати розрахунок оптимальних показників розміру складів; визначати економічні показники ефективності використання площі та місткості складів Формування компетенцій: ЗК8,СК2. Результати навчання: ПРН12 Рекомендовані джерела: 1,5,6.	Лекція 13	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 13		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Лекція 14		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 14		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
Тема 8. Організація і технологія тарних операцій в торгівлі Знати: як здійснюється класифікація тари, уніфікація й стандартизація тари, її маркування; функції споживчої, транспортної тари, тари-обладнання Вміти: визначати категорії якості основних найбільш розповсюджених видів тари. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1,СК2,СК9. Результати навчання: ПРН1, ПРН2,ПРН11. Рекомендовані джерела: 1,5.	Лекція 15	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 15		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 16		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 16		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач

<p>Тема 9. Норми і правила торговельного обслуговування населення Знати: основний зміст нормативних актів, які регулюють торговельну діяльність; органи державного контролю діяльності підприємств торгівлі; органи захисту прав споживачів у системі контролю за діяльністю підприємств торгівлі Вміти: визначати рівень культури торговельного обслуговування за показниками; визначати сумарний показник загального рівня культури обслуговування покупців; проводити організацію перевірок та інспектування діяльності роздрібних торговельних об'єктів в Україні. Формування компетенцій: ЗК7, ЗК8, ЗК10, СК2, СК7, СК3. Результати навчання: ПРН6, ПРН7, ПРН12 Рекомендовані джерела: 1–7</p>	Лекція 17	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 17		Ділова гра «Захисти свої права споживача для створення європейського майбутнього»
	Лекція 18		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 18		Проведення модульного контролю № 2 «Організація і технологія торговельних процесів на підприємствах оптової торгівлі»
<p>Тема 5. Організація продажу товарів у магазинах та позамагазинні форми торговельного обслуговування Тема 6. Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі Тема 7. Основи функціонування складської мережі Тема 8. Організація і технологія тарних операцій в торгівлі Тема 9. Норми і правила торговельного обслуговування населення</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок продажу товарів вдома у покупців 2. Нові форми позамагазинного продажу товарів 3. Організація торгівлі на ринках 4. Торговельно – закупівельні оптові підприємства 5. Виробничо - торговельно - сервісні оптові підприємства 6. Основні напрями розвитку складського господарства 7. Види спеціальних складів 8. Основні ознаки класифікації складських будівель 9. Порядок організації обігу тари в торгівлі 10. Технологія операцій з тарою на підприємствах торгівлі 11. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом 12. Основні етапи технологічного процесу перевезення 13. Зовнішні стандарти обслуговування 14. Внутрішні стандарти обслуговування 15. Історія розвитку руху із захисту прав споживачів
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. 			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гавриш О.М., Капелюшна Т.В., Мартиненко М.О. Організація торгівлі. Київ : ДУТ, 2020. 175 с. URL: http://dl.dut.edu.ua/mod/resource/view.php?id=97982 2. Гавриш О.М. Мартиненко М.О. Роль стратегічного розвитку в організації торгівлі: інноваційний аспект. <i>Научний взгляд в будуще</i>. Одеса: КУПРИЕНКО С.В., 2020. №18. Том 2. С. 24 – 29 URL: https://www.scilook.eu/index.php/slif/issue/view/slif18-02/slif18-02 3. Згурська О. М., Гавриш О. М., Капелюшна Т. В., Мартиненко М. О. ІТ-послуги як об'єкт міжнародної торгівлі // <i>Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"</i>. Серія: "Економічні науки". - 2020. - №11 URL.: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-11-6585 4. М.Д. Балджи, І.А. Допіра, В.О. Однолько. «Економіка та організація торгівлі». навчальний посібник. – Київ : Кондор-видавництво, 2017. – 368 с URL: 			

http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1818_55414371.pdf

5. Семенюк, Д.П. Торговельне обладнання: підручник, Частина 1 С 30 / Д. П. Семенюк, В. О. Потапов ; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. – Х., 2016. – 423 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1917_74662817.pdf
6. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1817_60182254.pdf
7. Торгівля та біржова діяльність в Україні: проблеми і стратегії розвитку : колект. моногр. / за заг. ред. Т. В. Гринько. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 404 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1970_20118740.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

* КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 2,5 бали
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 2,0 бали
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2,5 бали
	• участь у діловій грі	за кожну участь (перемогу) максимум 4,5 балів
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «Організація і технологія торговельних процесів у роздрібній торгівлі»	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2 «Організація і технологія торговельних процесів на підприємствах оптової торгівлі»	максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від іспиту
ПІДСУМКОВЕ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей,	30 балів

ОЦІНЮВАННЯ <i>Isnum</i>		необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у письмовій формі.	
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /затис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
50-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними	Середній	Задовільно /

	положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється